

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: KK-5P/62/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8423200742
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2023:8423200742.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D. E. XXX, zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Kežmarok, dieťa rodičov – matky F. B., G. B., nar. XX. XX. XXXX, a otca H. B., nar. XX. XX. XXXX, obaja trvale bytom C. D. E. XXX, v konaní začatom z úradnej povinnosti na podnet Okresnej prokuratúry Kežmarok o uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Určuje nad výchovou mal. A. B., nar. XX. XX. XXXX, dohľad, ktorý sa bude vykonávať za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok.

II. Ukladá rodičom spolupracovať s orgánom sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok.

III. Toto výchovné opatrenie sa ukladá na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Účinnosť výchovného opatrenia bude zhodnotená za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresná prokuratúra Kežmarok podnetom na začatie konania súdu ex offo doručeným tunajšiemu súdu dňa 20. 04. 2023 žiadala, aby súd nariadil nad maloletým A. B., nar. XX. XX. XXXX primerané výchovné opatrenie v zmysle § 37 ods. 2 zákona č. 35/2006 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej zákon o rodine).

2. Doručený podnet odôvodnila Okresná prokuratúra Kežmarok tým, že eviduje trestnú vec prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. e) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon pod číslom konania Pc 39/20/7703-2. Preskúmaním vyšetrovacieho spisu evidovaného Obvodným oddelením PZ Vysoké Tatry pod sp. zn. ORP-336/VY-PP-2023 bolo zistené, že skutku zo dňa 14. 01. 2023 sa mal dopustiť maloletý A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. D. E. I. XXX (ktorý v čase spáchania skutku nedovršil pätnásť rok veku). K podnetu na začatie konania ex offo Okresná prokuratúra Kežmarok priložila kópiu uznesenia Obvodného oddelenia Policajného zboru Vysoké Tatry, ČVS: ORP-366/VY-PP-2023 zo 16. 03. 2023, správu ÚPSVaR Kežmarok zo zistenia pomerov z 24. 02. 2023, správu obce Stráne pod Tatrami o povesti z 01. 02. 2023 a charakteristiku žiaka vypracovanú ZŠ s MŠ Stráne pod Tatrami z 23. 01. 2023.

3. Uznesením zo dňa 26. 04. 2023, č. k. 5P/62/2023 - 15, začal Okresný súd Kežmarok z úradnej povinnosti konanie vo veci uloženia výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 2 zákona o rodine maloletému A. B., nar. XX. XX. XXXX.

4. Uznesením zo dňa 26. 04. 2023, č. k. 5P/62/2023 - 16, súd ustanovil maloletému A. B., nar. XX. XX. XXXX, za procesného opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok na zastupovanie v konaní pred súdom.

5. Oznámením doručeným súdu dňa 04. 05. 2023 vstúpil s poukazom na ust. § 13 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej CMP), do konania prokurátor Okresnej prokuratúry Kežmarok.

6. Okresný súd Poprad v záujme zisťovania pomerov maloletého dieťaťa požiadal obec Stráne pod Tatrami a Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, odbor sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, o predloženie aktuálnej správy o prešetrení pomerov v rodine maloletého A..

7. Pojednávanie nariadeného na deň 18. 07. 2023 sa zúčastnili opatrovníčka mal. dieťaťa a prokurátorka. Nedostavili sa rodičia mal. dieťaťa a mal. dieťa, u ktorých má súd doručenie predvolania na pojednávanie riadne a včas vykázané a ktorí svoju neúčast' neospravedlnili, ani nepožiadali o odročenie pojednávania.

8. Vzhľadom na vyššie uvedené súd s poukazom na ustanovenie § 180 CSP rozhodol, že pojednávať bude v neprítomnosti rodičov mal. dieťaťa a mal. dieťaťa.

9. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom prokurátorky, výsluchom procesnej opatrovníčky maloletého a oboznámením sa s obsahom spisu, a to podnetom OP KK, správou ÚPSVaR Kežmarok zo zistenia pomerov z 24. 02. 2023, správou obce Stráne pod Tatrami o povesti rodiny z 01. 02. 2023, správou ZŠ s MŠ Stráne pod Tatrami o povesti žiaka z 23. 01. 2023, uznesením OO PZ Vysoké Tatry zo 16. 03. 2023 o odložení trestného stíhania, uznesením Okresného súdu Kežmarok č. k. KK-5P/9/2020 - 35 z 21. 09. 2020, uznesením Okresného súdu Kežmarok č. k. KK-5P/47/2020 - 33 z 23. 10. 2020, uznesením Okresného súdu Kežmarok č. k. KK-5P/62/2023 - 15 z 26. 04. 2023, oznámením OP Kežmarok o vstupe do konania z 02. 05. 2023, správou obce Stráne pod Tatrami o povesti rodiny z 29. 05. 2023, zápisnicou o pojednávaní z 20. 06. 2023, uznesením OO PZ Vysoké Tatry zo 17. 05. 2023 a odpoveďami na lustrácie účastníkov v Registri obyvateľov SR.

10. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Kežmarok na pojednávaní uviedla, že z trestného spisu OP Poprad bolo zistené, preukázané a vyplývalo z neho, že mal. A. B. sa dňa 04. 01. 2023 mal dopustiť činu inak trestného, a to krádeže drevnej hmoty. Policajt odložil vec podozrenia z prečinu z dôvodu veku páchatel'a a následne bol poznatok vyťažený z trestného úseku na úsek netrestný a bola podaná signalizácia súdu na vykonanie konania ex offa. V nadväznosti na to bolo zistené, že mal. aj so sestrou sa mali dopustiť ďalšieho skutku inak trestného a v podstate už v minulosti sa dopustil v 4 prípadoch krádeže a rodine už bolo uložené napomenutie. Preto navrhla, aby súd rozhodol o vhodnom a primeranom opatrení v zmysle ust. zákona o rodine. Na záver navrhla, aby súd uložil dohľad v zmysle ust. § 37 ods. 2 písm. b) zákona o rodine voči maloletému a jeho rodičom.

11. Kolízna opatrovníčka maloletého vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že sa v plnom rozsahu stotožňujú so správou vypracovanou úradom z 20. 06. 2023. V správe uviedli, že mal. už v roku 2020 mal jedno výchovné opatrenie, napomenutie, teraz sa dozvedeli, že má ďalšiu trestnú činnosť, preto navrhli, ako povedala prokuratúra, zohľadniť všetky okolnosti voči maloletému a udeliť primerané výchovné opatrenie.

12. Uznesením Okresného súdu Kežmarok č. k. KK-5P/9/2020 - 35 z 21. 09. 2020 bolo maloletému a jeho rodičom uložené napomenutie. Uznesením z 23. 10. 2020 v konaní KK-5P/47/2020 bolo konanie zastavené pre iný skutok maloletého a dňa 04. 04. 2023 sa maloletý spolu so svojou mladšou sestrou A. mal dopustiť opätovne trestného činu, a to krádeže drevnej hmoty. Uznesením OO PZ Vysoké Tatry zo 17. 05. 2023 bolo trestné stíhanie odložené, nakoľko je neprípustné, keďže sa jedná o osobu, ktorá nie je z dôvodu nízkeho veku trestne zodpovedná.

13. Z uznesenia Obvodného oddelenia policajného zboru Vysoké Tatry, ČVS: ORP-366/VY-PP-2023 zo 16. 03. 2023 vyplýva, že dňa 14. 01. 2023 v čase okolo 12.07 h v lesnom poraste číslo 1129 na parcele číslo 3004/3 v katastrálnom území E. J., ktorý patrí do lesného pôdneho fondu, bol maloletý prichytený hliadkou OO PZ Vysoké Tatry bezprostredne po spáchaní krádeže drevnej hmoty stromu smrek obyčajný v počte 1 ks o dĺžke 220 cm a priemernej hrúbke 10 cm, ktorú nahotovil v tomto poraste a následne vynášal z uvedeného lesného porastu, ktorý patrí správe Tatranského národného parku so sídlom v Tatranskej Lomnici, bez povolenia s úmyslom použiť túto drevnú hmotu pre vlastnú potrebu, čím takto pre Správu Tatranského národného parku so sídlom v Tatranskej Lomnici č. 66, 059 60 Vysoké Tatry, spôsobil krádežou uvedenej drevnej hmoty škodu vo výške najmenej 0,90 eur. Nakoľko maloletý A. v čase spáchania skutku nedosiahol zákonom stanovenú vekovú hranicu, orgán činný v trestnom konaní odložil trestné stíhanie A. B., nar. XX. XX. XXXX pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. e) Trestného zákona z dôvodu, že trestné stíhanie je podľa § 9 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku neprípustné.

14. Zo správy obce Stráne pod Tatrami o povesti, ktorá bola súdu doručená 02. 06. 2023 vyplýva, že maloletý A. B. žije v tamojšej rómskej osade vo veľmi skromných bytových, sociálnych a hygienických pomeroch v spoločnej domácnosti s rodičmi a súrodencami. Je žiakom 7. špec. ročníka ZŠ s MŠ Stráne pod Tatrami. Pochádza z početnej rodiny, 10 detí. Rodičia maloletého sú nezamestnaní. V minulosti boli vo výkone trestu odňatia slobody pre zanedbávanie mravnej výchovy dieťaťa. Starostlivosť o maloleté deti je na nízkej úrovni. Výchovu detí rodičia nevládajú. Obec Stráne pod Tatrami je osobitným príjemcom rodinných prídavkov na 5 detí pre záškoláctvo.

15. Z predloženej písomnej správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Kežmarok z prešetrenia rodinných pomerov, doručenej súdu 20. 06. 2023 vyplýva, že maloletý A. pochádza z úplnej, usporiadanej, viacpočetnej rodiny. Žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi a súrodencami vo veľmi skromných bytových a sociálnych pomeroch v drevenom príbytku. V domácnosti nie je zavedená električka, voda je z výtokového stojana, vykurovanie domácnosti je tuhým palivom. Domácnosť je zariadená veľmi skromným zariadením a peckou na tuhé palivo. Hygiena je primeraná podmienkam, v ktorých maloletý vyrastá. Rodinné prostredie neposkytuje dostatok psycho-sociálnych podnetov pre zdravý rozvoj osobnosti. Maloletý rešpektuje rodičov aj keď niekedy dochádza k opaku. Rodičia sú nezamestnaní, nie sú v evidencii uchádzačov o zamestnanie. V minulosti boli obidvaja rodičia vo výkone trestu odňatia slobody. O výchovu detí sa rodičia snažia starať v rámci svojich schopností a finančných možností. Maloletý žiakom 7.C špeciálnej triedy ZŠ s MŠ Stráne pod Tatrami, variant A – ľahké mentálne postihnutie. Plní povinnú školskú dochádzku. Zo správy školy uviedli, že od septembra 2022 do 28. 04. 2023 vynechal 304 vyučovacích hodín, z toho 263 je ospravedlnených a 41 neospravedlnených. Jeho prospech je priemerný, učivo zvláda čiastočne. Je snaživý a rešpektuje pokyny učiteľov. Matka maloletého so školou spolupracuje len na podnet učiteľa. Po predvolaní do školy učiteľ urobí výchovné opatrenia, no s veľmi krátkodobou účinnosťou. Žiak žije v slabých sociálnych podmienkach. U žiaka škola eviduje neuhradený poplatok do triedneho fondu – hygienické pomôcky a podobne. Uznesením OS Kežmarok č. k. 5P/9/2020 – 35 zo dňa 21. 09. 2020, právoplatné 10. 11. 2020 bolo maloletému A. a rodičom uložené výchovné opatrenie – napomenutie. K podanému podnetu uloženia výchovného opatrenia navrhli, aby súd prijal a uložil výchovné opatrenie v zmysle zákona o rodine.

16. Podľa čl. 5 zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolností, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

17. Podľa § 37 ods. 1 zákona o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

18. Podľa § 37 ods. 2 písm. b) zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

19. Podľa § 37 ods. 8 zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

20. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že maloletému A. B. je potrebné uložiť výchovné opatrenie. Vzhľadom k tomu, že maloletému už bolo výchovné opatrenie - napomenutie uložené, avšak maloletý napriek napomenutiu pokračoval v protispoločenskom konaní, súd mal za to, že napomenutie nesplnilo svoj účel. Zároveň maloletý sa opätovne aj po tomto trestnom čine dopustil ďalšieho prečinu krádeže, a to dňa 04. 04. 2023, pričom uznesením zo dňa 17. 05. 2023 bolo trestné stíhanie pre nedostatok veku odložené. Vzhľadom na vyššie uvedené bolo potrebné maloletému uložiť prísnejšie výchovné opatrenie, a to podľa ust. § 37 ods. 2 písm. b) zákona o rodine, teda dohľad nad výchovou maloletého A. po dobu 6 mesiacov za súčinnosti orgánov sociálno-právnej ochrany detí, sociálnej kurately. Súd má za to, že nakoľko u maloletého ide o opakované nevhodné správanie, a teda výchovné pôsobenie rodičov na maloletého je ohrozené závažnejším spôsobom, avšak je predpoklad, že nápravu možno dosiahnuť vhodným usmernením v doterajšom výchovnom prostredí, súd považoval uložený dohľad nad výchovou maloletého dieťaťa za dostatočný prostriedok, ktorý povedie k náprave správania maloletého.

21. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolať dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňažnej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.